

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No.	Ref.
Ser.	113

Title: *Hari Talika*

Katari

Incomplete

113

:	Hari talikā	:	Title
:	:	:	Author
:	:	:	Editor
:	:	:	Year, Vols.
:	:	:	Publisher
113	:	:	Remarks

श्रीगणेशाय नमः॥ मंदारमालाकुलितालकायैरुपालमालांकितशेखराय॥ दिव्यं
वरायै च दिगंबराय नमः शिवायै च नमः शिवाय॥ १॥ कैलाससिखरे रज्योगोरीप
रुतिशंकरं॥ २॥ द्यादुह्यतरं गुह्यं कथयस्व महेस्वर॥ ३॥ सर्वेषां धर्मसर्वस्वम
त्यायासं महत्फलं॥ प्रसन्नोसि यदा नापतष्यं कुरु हि समागतः॥ ४॥ केनेदं तु मया
प्राप्तं तपोदानकृतेन च॥ अनादिमध्यनिधने जतरि च जगत्प्रेमो॥ ५॥ इक्ष्वाकुवाच॥
श्रुदेवि प्रवक्ष्यामि तवाग्रे व्रतश्रुतं॥ सुगुह्यं मम सर्वसंकषया मित्रवप्रियो॥ ६॥
यथा उद्गारो चंद्रो ग्रहाणां प्रानुरेव च॥ वराणां तानुयथा विप्रो देवानां विष्णुस्तमः॥ ७॥
नदीषु च यथा गंगापुराणां च जरता॥ वेदानां च यथा सामं इन्द्रियाणां मनोयथा॥ ८॥ प्रा
णवेदसर्वसं प्राणेषु यथा दितं॥ एकाग्रं राश्रुष्वेदं यथा द्युं पुरातनं॥ ९॥ जाद्रे प्राप्ति
सिते पद्मे तृतीयाहस्तसोमयुक्॥ तस्यानुष्ठानमात्रेण सर्वपापे प्रमुच्यते॥ १०॥ श्रु
सर्वं तु तदेवियद्वतं च त्वया कृतं तत्सर्वं कथयिष्यामि यथावत्तं हि माचरे॥ ११॥ पार्वती
वाच॥

५१

यष्यसर्वं मया चैवं कृतानां मुक्तं प्रवृत्तं ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वत्सकात्पुनराकृतं ॥ ११ ॥ इ
श्वर उवाच ॥ अस्ति ते नमो महादिव्यो हिमवान्महर्षिः ॥ नाना प्रीतिमहासिंहो नाना दुःम
समाकुलं नाना पक्षिसमायुक्तो नाना मृगविचित्रितः ॥ यत्र देवासंगं धर्वा सिद्धचारण
मुद्युक्ताः ॥ १२ ॥ विचरन्ति सदा हृष्टा गंधर्वनि संकुले ॥ स्फाटिके कांचने मृगेः मल्लि
द्वयं नृपशौ ॥ १३ ॥ भृशैर्निखनिवाकांशं सुहृदो मयिरे यथा ॥ हिमेनादूरितः स वै गंग
ध्वनिविचित्रितः ॥ १४ ॥ अपरानृत्य संघातैः शोभमानगोश्वरः ॥ तत्र त्वं पार्वती बाल्ये
त्वं चरति मरुत्तपः ॥ १५ ॥ अबद्धा दशकं देवी क्षुद्रपानप्रधो मुरवी ॥ संवत्सरचक्र
षट्पदं पराशतं त्वया ॥ १६ ॥ दृष्ट्वा तातेन तत्कथं दुरितं श्रितं यत्नितं ॥ इत्येवं चि
त्यमाने बुबुधः पुत्रः सुधर्मवित् ॥ १७ ॥ यद्यौ तत्र मुनींद्रस्तु नारदो मुनिसंज्ञः ॥ तस्मा
द्यं विदुः परां नारदा यददौ गिरिः ॥ १८ ॥ हिमवानुवाच ॥ किमर्थं मागतो देव उच्यतां
भुनिसत्तमा मम प्राप्येन संज्ञातं तव चागमनं मुने ॥ १९ ॥ नारद उवाच ॥ अहं शोभे

इमं द्वाकं विष्णुना प्रेषितो वयं ॥ योग्यं योग्याय दातव्यं कं न्यारत्नमिदं त्वया ॥ २० ॥ वा
सुदेवसमो नास्ति ब्रह्मा रुद्र सुतेश्वरः ॥ तं नान्न चिंत्यतां किंचिदीयतां मम सं प्रतां ॥ २१ ॥
हिमवानुवाच ॥ वासुदेवसमो देवः कन्याप्राप्यते यदि ॥ तदा मया च दातव्या त
प्राप्ये च विशेषतः ॥ २२ ॥ इत्येवं गदितं श्रुत्वा वैकुण्ठं नारदो ययौ ॥ पीतपीतांबरधर
शैरवचक्रगदाधरः ॥ २३ ॥ कृतांतलिपुटो मृत्वा मुनींद्रः प्रत्यजावतः ॥ अहं देवप्रव
त्कार्यं विवाहे निश्चितं स्तवारम् ॥ हिमवान्स्तुत दोगौरीं मुवाच वचनं त्विदं ॥ २४ ॥
तासित्वं मया देवी देवाय गरुडध्वजे ॥ २५ ॥ श्रुत्वा वाक्यं पित्रुर्देविसखिभिः सहिता
वनं गता सा त्वं तवेगेन तपस्तप्तं च दुःखिता ॥ २६ ॥ सरयुवाच ॥ किमर्थं दुरि
ते देविकषयस्व ममागतः ॥ यतो मवत्यपि हितं करिष्ये हं न संशयः ॥ २७ ॥ पार्वत्यु
वाच ॥ सरवीश्वर मम प्रीतो ममो म्रिलखितं मया ॥ कपदिनं च मत्तारि करिष्ये हं
संशयः ॥ २८ ॥ सत्येवं चिंतितं कार्यं तातेन हतमन्यथा ॥ तस्मादेह परित्यागं करि

हरीनाथिन

२

अहंनसंशयः॥३०॥ पार्वत्यावचनं श्रुत्वा सखीवचनमब्रवीत्॥ सख्युवाच॥ पिताय
त्रनजानातिगमिष्यामिहितघनं॥३१॥ इत्येवंसंभृतं लुत्वा नीत्वा सत्प्रसादावना॥ पि
तानिरिहयात्रासहिमवैस्त्वेहहेह॥३२॥ केननीताचसापुत्रीदेवदावैनेकिनरे॥
सत्यं तच्चरुषिभिः किंरुस्येगरुदध्वजे॥३३॥ इत्येवंचितयावियोमूर्धितः पतितो
भुवि॥ हाहाहत्वाततो लोकाः प्रधावंतः गिरीमती॥३४॥ आगत्य भुनयः सर्वे प्र
द्युस्तं हिमालयं॥ किमर्थं शूर्वा नाप्राप्तः कथयस्वचनः प्रभो॥३५॥ हिमवानुवाच॥
यदर्थं कुरुदुःखं मे केन्या केन हता प्रयादृष्ट्वा कालसर्परासिंहव्याघ्रेण वा ह
ता॥३६॥ न जाने क्वगता पुत्री केन दुष्टेन वा हता॥३७॥ निर्गतापिव नंदोरसिंहशा
हूलसंकुला॥ व्याधुसिंहेष्वप्रलूकैर्युध्यमानैर्महागजैः॥३८॥ तस्मिन्नेते महा
घारे व्रजंती सखिभिर्वृता॥ दृष्ट्वा तत्र नदीरथावनमध्ये गृहातहे॥३९॥ उप
विष्टा सखिभिः सारमन्त्राचारविवर्जिता॥ बालकैः स्थापितः पिंडः पार्वत्या स

हितो ममाहस्तनक्षत्रसंयुक्ता प्राद्रेमासि तृतीयका॥ तत्र गीतेन वाद्येन सत्रैः
जागरणं कृतं॥ तेन व्रतप्रभावेन तत्वासनंचलितं मया॥ संप्राप्तो हं देवितत्रय
त्रैलोक्यसखिभिः सह॥४०॥ प्रसन्नो हं प्रयात्राकोवरं बहिवरानने॥ पर्वत्युवाच॥
प्रसन्नोसि यदा देवप्रती प्रवमहेस्वरः॥४१॥ तेष्वेत्युक्ता महादेविकैलाशमि
हमागतः॥ ततस्तु प्रतरे देवनद्यामेव विसर्जितं॥४२॥ पारं शंभुं तत्र यदु
तव न गोचरे॥ पुनस्तत्रैव सुप्तासि सख्यासाहं वरानने॥४३॥ हिमवानपितत्रै
व व्याजगाम महावने॥ अन्विष्य च चतुर्दिक् कृपानमोजनवर्जितः॥ दृष्ट्वा तत्र नदी
तीरे प्रसृपुं कन्यकाद्वया॥ उक्त्वा प्रोत्संगमानी यदुदंतीत्वा भुवाच॥४४॥ सिंहशा
हादिभिर्दुष्टैः किमर्थं वनवासिनी॥ वपर्वत्युवाच॥ अरुतात प्रयाजातं न
मादास्यसि श्रुतिना॥ तदन्यथा हतं तात तेनाहं वनमागता॥ तेष्वेत्युक्ता हि
मवतानीत्वा सिलं गृहं प्रति॥ ततः प्रयुक्तं प्रसाकं कृत्वा वैवाहिकं क्रिया

हरितालिका

लेन व्रत प्रभावेन सौभाग्य प्रसि तं त्वयि ॥ तदा दिवत राजं तु कस्या ग्रेन निवे
दितं ॥ नाम भुवत राजस्य श्रु देविय षा भवरा अलिभि हरिता यस्मात्
रमा ता सा हरितालिका ॥ पार्वत्युवाच ॥ नामे दं कषितं ना ष्य विधिं वद प्र
म प्रमो ॥ किं पुंशु किं फलं चास्य केन वा क्रियते प्रमो ॥ इत्वर उवाच ॥ श्रु दे
वि कृतं द्ये नारीणां व्रतं भुतं प्रमो ॥ कर्तव्यं तु प्रयत्नेन यदि सौभाग्य प्रि
दितं ॥ तोरणा च कर्तव्यं कदलि संभ्र मंडितं ॥ दधेत्प द्भुवसे तु नाना
वर्ण विचित्रितैः ॥ चंदनादिसु गंधेन लेपयेद्गुह मंडपं ॥ शंख मेरी म
दं गैस्तु वारयेद्गुह निःस्वारं ॥ नाना मंगल संचारः कर्तव्ये मम सद्य नि
स्थापयेत्प्रतिमां तत्र पार्वत्या सहितं प्रमो ॥ नाना कारैश्च नैवेद्यैः उपवा
सः सजागरः ॥ नारिकेलैः क्षुण्ण फलैः फलैरन्यैः उपवासते ॥ नीत धरैश्च नारि

३
८

गैः द्युति मैव कुलादिभिः ॥ रुद्र देश दुर्वैः सर्वैः फलैश्च विविधैः स्तथा ॥ गंध पुष्पैश्च
नैवेद्यैः मंत्रेणां नेन हजयेत् ॥ शिवायै सर्व मंगलैश्च शिव रूपे नमो स्तुते ॥ शिव रूपे
नमस्तुभ्यं शिव ये सततं नमः ॥ नमस्तुभ्यं हस्त पाये गोष्ठ्यैः ध्याये नमो नमः ॥
संसार घोरं जिते श्य पाहि मां सिंह वाहिनी ॥ येन कामेन देवेश त्वर्चिता सिमहे
स्वरी ॥ सौभाग्यं राज्य मे देहि प्रसन्ना भव पार्वती ॥ मंत्रेनाने मां दीवी हजये
दुःप्रयासां कथां कृत्वा विधानेन दद्याद्दाना मिश्र रिशः ॥ ब्राह्मणेभ्यः पा
दानेन वस्त्रं धौ मुहिर श्य कं ॥ अन्येषां दीयते दानं दुःखितानां विशेषतः ॥ क
ष्णं कृत्वा ततो देवीं पतिभ्यां संप्रभुजां ॥ तृतीयायां तु यानारी प्रहारं कु
रुते यदि सप्त जन्म प्रवेदं ध्यावैद्यं च पुनः पुनः दुरि अं पुत्र शोकां श्र
कर्वशा दुःखं प्राप्तिनी ॥ पतेत्सानर के घारे नोपवासं करोति यः ॥ कोचनं

हं ताविका

॥३॥

४

शेष्यपान्त्रचवेरुम्भयमोजनं॥ दामयेत्परलोकायतदन्तरपारणं॥ ए
वंविधिं याकुरुतेनारीमर्त्तासम्पन्नितः॥ विनाशकाले ममत्रुल्यं रूपसायुज्यम
क्तिदं॥ अस्वमेधसहस्राशिवाजपेयशतानिच॥ कषाश्रवणमात्रेणत
त्फलंलभतेनरः॥ एतत्तेकषितंदेविवृतानामुत्तमंवृतं॥ समर्थराविधिं
वक्ष्येदानसंवदंयव्यादितं गोमृहिरण्यदानानिवस्त्रदानंतद्योत्तमंअ
ष्टौयुमान्निमंअथमोजयेद्बहुपायसे॥ पृथक्पृथक्पुण्यंयुग्मंसौम
ग्यद्रव्यधरितं॥ सवस्त्रंसहिरण्यंचतज्योदद्यात्तुमक्तिता॥ उमा महेश
रो देवो प्रायतां मे नमोनमोः॥ ततो मुक्तास्वयंमित्रैर्बहुभिः प्रीतिमोजनं॥ स
र्वान्कामानवाप्नोति सौभाग्यंलभतेध्रुवं॥ मृतत्सानुयानीरीसुतंप्राप्यचिरायुषं॥
॥ इति श्रीलिंगपुराणे हरीतालिकाव्रतकषासमाप्तं॥ दवेरत्नेस्वर
॥ स्तरांमेस्वरैरातिरुति